

FIT - TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

SMALL CLAIMS TRIBUNAL

GUDIKATUR: DR ANTHONY ELLUL, LL.D.

SEDUTA TA' NHAR IT-TLIETA 5 TA' FRAR, 2002

Numru: 16

Avviz Nru: 1477/01AE

Café Bar (Malta) Ltd

vs

Kevin Abela.

It-Tribunal,

Ra l-avviz tat-talba li permezz tieghu s-socjeta attrici talbet il-hlas tas-somma ta' erbgħa mija u hmistax-il lira Maltija u tmienja u erbghin centezmu (Lm415.48), hlas dovut in kwantu għas-somma ta' tlett mija u hamsa u erbghin lira Maltija (Lm345) dovuta bhala sena kera skond kuntratt li gie ffirmat bejn il-partijiet fis-17 ta' Frar 2000 u li permezz tieghu s-socjeta attrici kriet lill-konvenut magna tal-kafe' għall-

perjodu ta' hames snin, u kwantu ghas-somma ta' sebghin lira Maltija u tmienja u erbghin centezmu (Lm70.48) hlas dovut ghall-ingredjenti li nbieghu u gew konsenjati lill-konvenut.

Ra r-risposta prezentata mill-konvenut (fol. 14) li permezz taghha kkontestat is-somma ta' mitejn u tletin lira Maltija (Lm230), cioe' l-ekwivalenti ta' sebgha xhur kera minn Lulju 2001 sa Frar 2002, stante li l-magna tal-kafe' kienet gie konsenjata lura lis-socjeta attrici u ma baqghetx fil-pussess tal-konvenut.

Semgha x-xhieda li tressqu mill-partijiet.

Ra l-atti tal-kawza.

Semgha t-trattazzjoni ta' l-avukati difensuri tal-partijiet.

Ikkunsidra:

1. Skond il-verbal tas-seduta tas-7 ta' Jannar 2002, il-konvenut iddikjara li mis-somma ta' erbgha mija u hmistax-il lira Maltija u tmienja u erbghin centezmu (Lm415.48) kien qieghed jikkontesta s-somma ta' mitejn u tletin lira Maltija (Lm230).

2. Permezz ta' kuntratt ta' kera li gie ffirmat fis-17 ta' Frar 2000, is-socjeta attrici kriet lill-konvenut magna tal-kafe' ghall-perjodu ta' hames snin u versu l-kera ta' tlett mija u hamsa u erbghin lira Maltija (Lm345) kull sena [fol. 9].

3. Mill-ftehim jirrizulta li l-kera kienet tithallas bil-quddiem, fl-1 ta' Marzu ta' kull sena. Skond klawzola numru disgha (9) tal-ftehim:

“Should the hiring terminate or be determinate for any reason whatsoever (other than by effusion of time) the hirer shall pay forth to the Owner:

a. All arrears of rent, interest and other moneys then unpaid but payable under this agreement (and interest shall continue to become due as provided for by this agreement)”.

4. Din il-magna tal-kafe' tqieghdet fl-istabbiliment Pink Fried Tomatoes, 274, Triq il-Kanun, Sta. Venera li kien jitmexxa mill-konvenut.

5. Matul is-sena 2001 il-konvenut iddecida li ma jkomplix bin-negozju u ried jittermina l-kirja. Ghalhekk permezz ta' ittra datata 20 ta' Frar 2001 huwa baghat ittra fejn gharraf lis-

socjeta attrici li b'seħħ mill-1 ta' Marzu 2001 ried jittermina l-kirja (fol. 19).

6. Mill-provi rrizulta li fid-9 ta' Lulju 2001 il-magna tal-kafe' giet ritornata lis-socjeta attrici (ara document a fol. 17). Il-konvenut ikkonferma li ghalkemm kien għarraf lis-socjeta attrici li ried jittermina l-kirja, ir-rapprezentant tas-socjeta attrici kien qieghed jinsisti għall-hlas ta' l-iskadenza kollha, *“jigifieri għall-perjodu ta' sena fl-ammont ta' tlett mija u hamsa u erbghin lira Maltija (Lm345)”*. Il-konvenut kompli jghid: *“irrid insemmi wkoll illi George Mifsud magħna dejjem insista illi l-klawzola 9 tibqa' tapplika”*.

7. It-Tribunal qies ukoll ix-xhieda mogħtija minn Lino Grech fis-seduta tas-16 ta' Jannar 2002, u minn kliemu jirrizulta bic-car li l-kumpannija ghalkemm kienet lesta li tikkoncedi lill-konvenut l-fakolta' li jittermina l-kirja qabel l-egħluq tal-hames snin pattwiti, ma kenitx disposta li ttrrinunzja għal sena skadenza mill-1 ta' Marzu 2001 sat-28 ta' Frar 2002. Dan ix-xhud ikkonferma: *“wara li kellimna lill-ufficjali tal-kumpannija estera, illi ahna nirraprezentaw hawn Malta bi ftehim ta' franchise, ahna gejna mgharrfa illi ma kienx hemm problema sabiex il-konvenut jittermina l-kirja, b'dan illi dan kellu jhallas l-iskadenza li jmiss”*. Ix-xhud iddikjara wkoll li l-magna ttiehdet lura fuq talba tal-konvenut peress

8. Huwa maghruf li partijiet għall-kuntratt għandhom jonoraw l-obbligi tagħhom (*pacta sunt servanda*), u l-ebda parti m'għandha l-jedd li tittermina ftehim b'mod unilaterali. Huwa stabbilit ukoll li sabiex ikun hemm rinunzja din trid tkun valida u effettiva u trid tkun saret b'mod car u inekwivoku. Skond il-gurisprudenza tagħna, "*ir-rinunzji huma di stretto diritto (meta ma humili ex pressis) u għandhom jirrizultaw minn fatti assolutament inkoncepibbli ma konservazzjoni tad-dritt u li juru volonta' preciza ta' rinunzja. Kwindi ma jistax jigi konkluz illi jkun hemm rinunzja tacita jekk mill-provi ma jkunx hemm indizji cari u assoluti li l-volonta' tal-persuna jew persuni tbiddlet. Għandu jsegwi minn dan ukoll li jekk l-indizju u fatti jhallu dubbju dwar il-volonta' tal-persuna dan għandu jittiehed kontra l-ezistenza tar-rinunzja*" (ara Appell Civili **P. Abela vs P. Azzopardi** Vol. XXXVI.i.343; **La Rosa de Cristoforo vs Russell nomine**, Appell Civili deciza fl-24 ta' Frar 1939; u **Chretien nomine vs Baldacchino**, Appell Civili deciza fit-23 ta' Ottubru 1933).

9. Il-konvenut qieghed jargumenta li l-fatt li s-socjeta attrici gabret il-magna minghandu fil-bidu ta' Lulju 2001, m'għandhiex il-jedd li titlob hlas ta' kera minn dak iz-zmien il-quddiem. F'ittra mibghuta mill-konvenut u datata 22 ta' Mejju 2001 (Dok. LG2) huwa bagħat jinforma lis-socjeta attrici:

“Kindly collect the coffee machine from our premises as soon as possible as we are selling our establishment to a third party”. Il-ftehim kera kien jistipula li din il-magna tigi nstallata fil-fond li l-konvenut kien ghadda lil terzi. Ir-rapprezentant tas-socjeta attrici xehed li *“hu (il-konvenut) kien qalilna illi ma kellux fejn izzomma (il-magna) u ahna hadniha lura. Fil-fatt irrizulta illi l-konvenut ried inehhi il-hanut u ma kellux fejn izomma l-magna”.*

10. Mill-provi li tressqu quddiem it-Tribunal ma jirrizultax li bil-fatt fih innifsu li s-socjeta attrici hadet lura l-pussess tal-magna fid-9 ta' Lulju 2001 hija kienet qeghda tiffinunzja ghall-iskadenza ta' l-1 ta' Marzu 2002. Anzi rrizulta li s-socjeta attrici kienet disposta taghti koncessjoni lill-konvenut li jgħid li l-ftehim u ma jibqax marbut għal hames snin, bil-kundizzjoni li jhallas l-iskadenza ta' l-1 ta' Marzu 2002.

Għal dawn il-motivi, it-Tribunal qiegħed jilqa' t-talba tas-socjeta attrici u jikkundanna lill-konvenut iħallas is-somma ta' erbgħa mija u hmistax-il lira Maltija u tmienja u erbgħin centezmu (Lm415.48), in kwantu għas-somma ta' tlett mija u hamsa u erbgħin lira Maltija (Lm345) dovuta bħala sena kera skond kuntratt li gie ffirmat bejn il-partijiet fis-17 ta' Frar 2000 u kwantu għas-somma ta' sebghin lira Maltija u tmienja u

erbghin centezmu (Lm70.48) hlas dovut ghall-ingredjenti li nbieghu u gew konsenjati lill-konvenut.

Bl-ispejjez (inkluzi drittijiet legali) kontra l-konvenut.

Avukat Dr. Anthony Ellul

Gudikatur